3.3.4. Факультет політичних наук

Звіт про діяльність Миколаївського центру політичних досліджень

Миколаївський центр політичних досліджень відкрито у листопаді 2000 р. Діє 6 відділів, 5 секторів, 6 лабораторій.

Проведено "Круглий стіл" із лідерами 30-ти миколаївських партій; зустрічі з мером м. Миколаєва Чайкою В.Д., його помічниками та 7 відповідальними працівниками міськвиконкому; 4 зустрічі з головою Ради національностей Каймаразовим М.Д. та 6 активістами культурно-національних товариств; дискусії про посилення діяльності громадської козацької організації (співпраця з генерал-хорунжим козацьких військ Ракуленко В.В.); зустрічі із завідуючими відділами облдержадміністрації (Малікін О.В., Пронін В.П., Костащенко О.М. та ін.).

Співпраця з обласним клубом виборців (голова Індиков Я.І.).

Про роботу центру написано 11 статей в обласній пресі та зроблено багато теле- та радіопередач.

Центр брав участь у проведенні двох студентських конференцій у МФ НаУКМА.

Направив 3-х студентів на Всеукраїнську наукову конференцію до м. Києва і 6 студентів 5-го курсу на Могилянські читання до НаУКМА.

Центр ініціював: 1) підготовку до друку книгу "Релігійні організації на Миколаївщині". Ініціатива підтримана обласною держадміністрацією; 2) підготовку до друку довідника "Хто є хто на Миколаївщині: творці регіональної політики" (замовник – партія "Реформи і порядок"; 3) підготовку до друку довідника "Провідники духовності в Україні" (замовник – НДП); 4) підготовку до друку книги "Німецькі поселенці на Україні. Хто вони?" (замовник – НДП); 5) підготовку російсько-українських словників навчальних термінів (замовник – Інститут підвищення кваліфікації вчителів).

Декан факультету політології, д.і.н., професор М.О. Багмет

Наукова робота кафедри історії та філософії за 2001-2002 навчальний рік

У складі кафедри зараз нараховується 7 викладачів, в т.ч. 1 доктор іст. наук, професор; 4 кандидати наук, доценти; 1 ст. викладач; 1 асистент. В науковому плані робота кафедри стосувалася загальної проблеми "Актуальні питання соціально-економічного та

політичного розвитку Північного Причорномор'я".

Всього публікацій за 2001-2002 навчальний рік – 16,1 друк. арк.

У зв'язку з тим, що на кафедрі працюють історики та філософи, то наукові дослідження ведуться в галузі як історичних, так і філософських наук. Наукова робота істориків провадиться в рамках діяльності Миколаївського Регіонального центру Інституту історії України НАН України з комплексної теми "Актуальні проблеми історії нижнього Придніпров'я та Побужжя". Центр створено ще в 1994 р. при МДПІ (керівник д.і.н., проф. П.М. Тригуб). Філософи працюють за індивідуальними темами, пов'язаними насамперед з дисертаційними дослідженнями.

Викладачі, аспіранти й здобувачі кафедри взяли участь у Могилянських читаннях-2001, роботі X Всеукраїнської краєзнавчої конференції у Донецьку та Міжнародній конференції у Луганську (вересень, грудень 2001, травень 2002 р.). Захистила кандидатську дисертацію В.О. Стремецька.

Доц. А.О. Осипов працює над докторською дисертацією на тему "Символ як оперативна одиниця духовності". Наукові консультанти – засл. діяч науки і техніки, доктор філософ. Наук, професор С.Б. Кримський та доктор філософ. наук, проф., зав. відділом Інституту філософії НАН України В.Г. Табачковський; активно розпочав роботу по збору матеріалу в архівах України для докторської дисертації в.о. доц. О.П. Тригуб (тема – "Обновленський рух в російській православній церкві в Україні у 20-30-х рр. XX ст.", науковий консультант – д.і.н., проф. Ю.А. Мицик); над кандидатськими – Т.Є. Богданова на тему "Масонство в Україні: соціальне підґрунтя, цілі та вплив на суспільно-політичні процеси (1900-1920): історіографічний аспект" і Н.В. Маргеліс – "Мова як практична свідомість". Щоправда, Т.Є. Богданова за сімейними обставинами змушена була тимчасово перервати свою роботу над дисертацією, практично готова до захисту кандидатська дисертація Н.В. Маргеліс, але відсутність публікацій у фахових виданнях стримує подання її до захисту, однак одна стаття прийнята до друку у "Віснику Донецького національного університету".

Над кандидатськими дисертаціями працюють аспіранти та здобувачі кафедри:

- О.В. Господаренко "Господарська діяльність місцевих органів влади на Півдні України у 1917-1920 рр." (науковий керівник – д.і.н., проф. П.М. Тригуб);
- С.А. Гиляка "Розвиток історичного краєзнавства на Миколаївщині (друга половина XIX – кінець XX ст.)" (науковий керівник – д.і.н., проф. П.М. Тригуб);
- О.В. Кульчицька "Громадсько-політичне життя на півдні України у кінці XIX – на початку XX ст." (науковий керівник – д.і.н., проф. П.М. Тригуб);
- О.К. Костюков "Питання самості людини в християнстві та індійській філософії" (науковий керівник – доц. А.О. Осипов).

До кафедри (наук. керівник – проф. П.М. Тригуб) прикріплено 3 здобувачі: Л.Л. Левченок – "Військове губернаторство Миколаївське та Севастопольське (1805-1900)" і О.В. Серединський – "Адміралтейські поселення па півдні України в кінці XVIII – першій половині XIX ст.", Н. Мерфі – "Громадсько-політичне та культурне життя укра-

їнської діаспори у США (90-ті роки XX ст.)".

Зав. кафедрою П.М. Тригуб очолює реакційну колегію історичної серії науково-методичного журналу "Наукові праці МФ НаУКМА", є членом Спеціалізованої вченої ради Д11.051.02 при Донецькому національному університеті по присудженню наукових ступенів доктора і кандидата історичних наук, часто виступає як офіційний опонент на захисті докторських та кандидатських дисертацій, дає відгуки на чисельні автореферати, надає допомогу колегам у підготовці робіт. Доц. А.О. Осипов бере участь в атестації наукових кадрів: веде курси з підготовки здобувачів до складання кандидатського мінімуму, є членом комісії з приймання цього іспиту в аспірантів та здобувачів.

Виходить з друку черговий випуск "Наукових праць", де вміщено 28 статей вчених-істориків та краєзнавців. Викладачі кафедри проводять певну наукову роботу зі студентами. А.О. Осипов протягом кількох років очолював філософський гурток на факультеті політичних наук, кожний викладач до щорічної наукової конференції готує виступи 3-5 студентів, частина з цих доповідей друкується в студентських наукових працях МФ НаУКМА.

Підводячи підсумки наукової роботи, можна констатувати, що при кафедрі створилася і діє наукова школа з історичного краєзнавства півдня України.

(Червень 2002 р.)
Завідувач кафедри історії та філософії
д.і.н., професор П.М. Тригуб

Витяг
з протоколу № 3
засідання кафедри соціальної роботи
факультету політичних наук
МФ НаУКМА
про організацію лабораторії
"Практична психологія та соціальна робота"

25 жовтня 2001 року

На засіданні кафедри з пропозицією щодо створення лабораторії "Практична психологія та соціальна робота" виступив кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи П.А. Козляковський, який обгрунтував необхідність створення лабораторії та напрямки її функціонування:

1. **Комплекси соціологічних, психологічних,** а також **педагогічних дисциплін** є тими "позавідомчими" галузями знань, які безпосередньо в будь-яких умовах, життєвих обставинах, на кожному етапі індивідуального життя торкаються кожної людини незалежно від того, в якій галузі вона працює.

Обсяг навчальних годин, що виділяється згідно з "навчальним планом" на комплекс цих дисциплін, не враховує специфіку їх засвоєння на викладання. Той теоретичний мінімум, який дається студентам і закріплюється через систему семінарських занять, є недостатнім для вирішення важливої і необхідної для спеціалістів будь-якого рівня (особливо для соціальних працівників, політологів) **кінцевої мети – оволодіння прийомами, засобами, технологіями використання та застосування цих знань для вирішення професійних проблем.**

З метою створення бази для проведення повноцінних, ефективних практичних та лабораторних занять, а також для виконання самостійної роботи студентів необхідна **спеціальна лабораторія** з відповідним матеріально-технічним та методичним забезпеченням.

2. Крім навчально-методичних завдань, на базі **лабораторії** можливе виконання платних (госпдоговірних) науково-пошукових, науково-методичних та науково-практичних робіт та послуг з таких напрямів (приблизний перелік):

- експертна оцінка психологічного стану людини;
- обстеження індивідуальних якостей персоналу (студентів), особливостей їх виробничої (навчальної) діяльності, рекомендації з оптимізації виробничої (навчальної) діяльності;
- проведення профконсультування з профвідбору, розробка рекомендацій щодо професійного, трудового та соціального самовизначення клієнта;
- вироблення рекомендацій (на базі дослідження) по організації роботи в творчих, науково-технічних та культурно-просвітницьких установах та об'єднаннях;
- діагностика та корекційна робота, що сприятиме актуалізації внутрішнього потенціалу особистості.
- вивчення сім'ї та діагностика її порушень (наприклад, порушення уявлень членів сім'ї про сім'ю, порушення міжособистісної комунікації в сім'ї, порушення механізмів інтеграції сім'ї, порушення структурно-рольового аспекту життєдіяльності сім'ї, сім'ї з вадами виховання), а також корекційна робота із членами родини;
- розробка програм реабілітаційних соціально-психологічних заходів;
- дослідження динаміки суспільно-політичних поглядів, аналіз соціальних відносин, настроїв, установок різноманітних груп населення тощо.

3. Методико-технологічне забезпечення:

- комплекс (пакет) соціологічних технологій (відповідних методик, тестів, програм (в комп'ютерному і ручному варіантах);
- комплекс (пакет) психологічних діагностичних і корекційних технологій та програм (в комп'ютерному і ручному варіантах);
- комплекс (пакет) педагогічних інноваційних технологій та програм корекції.

4. Технічне оснащення лабораторії:

- комп'ютерна техніка (1 комп'ютер базовий для постійної роботи, принтер, сканер, ксерокс);
- комп'ютерний клас для проведення лабораторно-практичних занять з відповідних навчальних дисциплін, а також для проведення необхідної соціально-психологічної

діагностики.

Прибори та устаткування

1. Адаптометр АДМ-01 (пороги світлової чутливості) ..... 2500 грн.
2. Адаптометр АДМ-1м
3. Аналоговий моделюючий пристрій ..... 500 грн.
4. Аудіометр АП-02 (пороги слухової чутливості) ..... 1800 грн.
5. Окомірна лінійка Леманна (точність окоміру) ..... 200 грн.
6. Генератор звуковий ГЗ-109 (39) .....
7. Генератор звуковий Гз-110 ..... 400 грн.
8. Динамометр ..... 120 грн.
9. Датчик дихання ..... 300 грн.
10. Периметр ПНР-2М (Г. Ферстера) ..... 1600 грн.
11. Проекційний периметр ПрП (для визначення межі поля зору) ..... 1200 грн.
12. Кінематометр .....
13. Ергограф .....
14. Міограф .....
15. Секундоміри механічні ..... 150 грн.
16. ЕЕГ ..... 470 грн.
17. Тахістоскоп ТОЕ-1 ..... 47 грн.
18. Стереоскоп ..... 540 грн.
19. Підборідник ..... 140 грн.
20. Магнітофон “Маяк-240” ..... 400 грн.
21. Сфінгоманометр ..... 35 грн.
22. Пристрій для подачі подразнення ..... 400 грн.
23. Електронний автоматичний потенціометр ЕПП-09 ..... 300 грн.
24. Електрокардіограф ..... 1200 грн.
25. Електроенцефалограф ..... 12000 грн.
26. Поліграф ..... 7000 грн.
27. Ларингофон ..... 200 грн.
28. Мікрофон ..... 100 грн.
29. Самописець п'яти канальний ..... 37000 грн.
30. Окуляри з червоними фільтрами ..... 120 грн.
31. Телефони головні ТА-56М ..... 110 грн.

60000 грн.

5. Кадрове забезпечення та приміщення:

- завідуючий лабораторією – фахівець – практичний психолог (вища освіта);
- лаборант-фахівець – соціальний працівник;
- окрема аудиторія площею 60 кв. метрів, обладнана згідно із санітарними нормами.

Звертається особлива увага на те, що відсутність відповідної лабораторії може негативно вплинути на акредитацію напрямку “Соціальна робота”.

Завідувач кафедри соціальної роботи, д.пед.н., професор М.М. Букач